

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
« _____ » 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від «16» травня 2024 р.
В.о. завідувача кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Фінанси і кредит»
Гарант ОП
Руслана ОПАЛЬЧУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма «Фінанси і кредит»
Факультет Економічний
Розробники: асистент Войцехівська С. І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Фінансова безпека держави»

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр (бакалавр, магістр)	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	«Фінанси і кредит»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма Здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	- год.	
Самостійна робота	105 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. **Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з питань забезпечення фінансової безпеки держави як складової економічної та національної безпеки, а також її функціональних елементів.

Завдання курсу «Фінансова безпека держави»:

- з'ясувати концептуальні засади теорії економічної безпеки;
- вивчити теоретичні, організаційно-правові та практичні засади фінансової безпеки;
- встановити причинно-наслідкові зв'язки, джерела та механізм виникнення загроз фінансовій безпеці.
- навчитися відстежувати та попереджувати існуючі та потенційні загрози фінансовій безпеці;
- опрацювати методики та механізм розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової безпеки;
- розглянути методики оцінки фінансової безпеки держави з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів;
- визначити напрями та механізми мінімізації загроз фінансовій безпеці з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для

вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність розуміти аграрну політику уряду, виявляти і страхувати аграрні ризики, організовувати процес фінансування агробізнесу та захисту природного середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

- повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього		у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.			л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансової безпеки														
Тема 1. Сутність фінансової безпеки держави як складової економічної безпеки	1	18	2	4				12						
Тема 2. Соціальна політика та забезпечення фінансової безпеки людини	2	18	2	4				12						
Тема 3. Фінансова безпека підприємства	3	20	2	4				14						
Разом за змістовим модулем 1		56	6	12				38						
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення фінансової безпеки держави														
Тема 4. Бюджетна та боргова безпека держави	4	20	3	4				13						
Тема 5. Податкова безпека держави	5	16	-	2				14						

Тема 6. Фінансова безпека банківського сектору економіки	6	20	2	4			14							
Тема 7. Фінансова безпека небанківського сектору економіки	7	20	2	4			14							
Тема 8. Інвестиційна складова фінансової безпеки держави	8	18	2	4			12							
Разом за змістовим модулем 2		94	9	18			67							
Усього годин		150	15	30			105							
Курсовий проект (робота) з _____														
(якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-		-			-	-	-		-
Усього годин		150	15	30			105							

3. Темі лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність фінансової безпеки держави, її місце в системі економічної безпеки	4
2	Соціальна політика та забезпечення фінансової безпеки людини	4
3	Фінансова безпека підприємства	4
4	Бюджетна та боргова безпека держави	4
5	Податкова безпека держави	2
6	Фінансова безпека банківського сектору економіки	4
7	Фінансова безпека небанківського сектору економіки	4
8	Інвестиційна складова фінансової безпеки держави	4

4. Темі самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність фінансової безпеки держави, її місце в системі економічної безпеки	12
2	Соціальна політика та забезпечення фінансової безпеки людини	12
3	Фінансова безпека підприємства	14
4	Бюджетна та боргова безпека держави	13
5	Податкова безпека держави	14
6	Фінансова безпека банківського сектору економіки	14
7	Фінансова безпека небанківського сектору економіки	14
8	Інвестиційна складова фінансової безпеки держави	12

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахунково-графічні роботи;

- захист практичних робіт.

6. **Методи навчання:**

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання конспекту);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. **Методи оцінювання.**

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл.1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. **Навчально-методичне забезпечення**

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=901>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України : станом на 01 січ. 2020 р.: відповідає офіц. тексту. Київ : КМ, 1996. С.
2. Про національну безпеку України : Закон України від 19.06.2018 р. № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
3. Давиденко Н. М., Мрачковська Н. К. Фінансова безпека держави : навч. посіб. Київ : Редакційно видавничий відділ НУБІП України, 2020. 350 с.
4. Про Стратегію національної безпеки України : рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.
5. Іванов Н. С. Економічна безпека : навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.
6. Варналій В. С. Економічна безпека : навч. посіб. Київ : Знання, 2018. 647 с.
7. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
8. Voitsekhivska S. (2023). Analysis of financial security of Ukraine. Monograph «Financial and economic security strategy of Ukraine: threats, trends and prospects». Monograph. SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany. P. 176–184.
9. Кузенко Т. Б. Фінансова безпека підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
10. Заїчко І. В. Фінансова стійкість підприємств як інструмент реалізації фінансової безпеки. *Молодий вчений*. 2019. №10. С. 651-656.
11. Voitsekhivska S. (2023). Financial security as a strategic component of the economic security of Ukraine. *Economics and business management*. Vol. 14 (1). P. 119–130.
12. Заїчко І. В. Фінансова безпека в системі фінансового управління. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали 7 Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів*. Умань. 2020. С. 193-198.
13. Полторак А.С. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації: теорія, методологія та практика : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2019. 463 с.
14. Крупка М. І., Яструбецька Л. С. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 320 с
15. Полторак А. С. Системна таксономія фінансової безпеки. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2018. № 3. С. 26–32.
16. Боднар О.А. Забезпечення фінансово-економічної безпеки аграрних підприємств

в умовах цифрового середовища. *Інноваційно-інвестиційний розвиток аграрної сфери – запорука продовольчої безпеки країни : тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції Міжнародного форуму*. Миколаїв. 2022. 261 с.

17. Заїчко І. В., Білошкурська Н. В. Нормативно-правове та методичне підґрунтя визначення рівня забезпечення і регулювання фінансової безпеки підприємств та держави. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34.

18. А. В. Піхотицький. Оцінка рівня фінансової безпеки України : монографія. Київ : Бізнесінформ, 2018. 276 - 280 с.

19. Соціально-економічна безпека : навч. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія-форте, 2016. 264 с.

20. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

21. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

23. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

24. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.